

รายงานการวิเคราะห์ ทบทวนสถานการณ์ ปัญหา Gab Analysis Key Factors จากการทำงาน
คุณธรรมและความโปร่งใส (IIT : Internal Integrity and Transparency Assessment)
ศูนย์อนามัยที่ 6 ประจำปีงบประมาณ 2566 (รอบ 5 เดือนแรก)

1. ความเป็นมา

ตามที่กรมอนามัย ได้กำหนดให้แต่ละหน่วยงานในสังกัดเข้าร่วมประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (Internal Integrity and Transparency Assessment : IITA) โดยใช้กรอบแนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด เพื่อยกระดับการดำเนินงานตามมาตรการด้านการป้องกันการทุจริตเชิงรุก ให้มีการบริหารจัดการและ พัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและให้บริการสาธารณะเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยมุ่ง ประโยชน์ต่อประชาชนส่วนรวม เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของสังคมโลก ผู้กระทำการ ทุจริตอาจหาช่องทางการทุจริตที่รุนแรงซับซ้อน ยากแก่การตรวจสอบมากยิ่งขึ้น การทุจริตต่าง ๆ เป็นผลมาจาก หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานที่ไม่โปร่งใส หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ เกิดช่องโหว่ต่างๆ ทาง กฎหมาย แม้ว่าสภาวะทางสังคมจะให้ความสนใจในการต่อต้านการทุจริต ทำให้เกิดกระบวนการตรวจสอบจากภาค ประชาชน สังคมมากยิ่งขึ้น โดยมีการพัฒนากระบวนการและรูปแบบของการป้องกันการทุจริตให้เท่าทัน ไม่ก่อให้เกิด ความเสียหายต่อประเทศ การกำหนดมาตรการให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใส จึงมุ่งเน้นการพัฒนา กลไกและกระบวนการป้องกันการทุจริตให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ ลดโอกาสที่จะเกิดการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ และยังเป็นการผลักดันให้หน่วยงานได้มีทิศทางการพัฒนา ปรับปรุงระบบการทำงานภายในที่เกิด ผลสัมฤทธิ์ที่ดียิ่งขึ้น

ศูนย์อนามัยที่ 6 ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใส โดยมีการทบทวน วิเคราะห์ผลการ ดำเนินงาน และผลคะแนนการวัดการรับรู้การดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน ในสังกัดกรม อนามัย ประจำปีงบประมาณ 2565 ที่ผ่านมา จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย มาตรการการดำเนินงาน และสร้างการรับรู้ ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและภายนอก ขับเคลื่อนตามแผนปฏิบัติการของกรมอนามัย ส่งเสริมให้เกิดคุณธรรมและ ความโปร่งใส โดยมีผลลัพธ์ค่าเป้าหมายผ่านเกณฑ์การประเมิน IIT ต่อไป

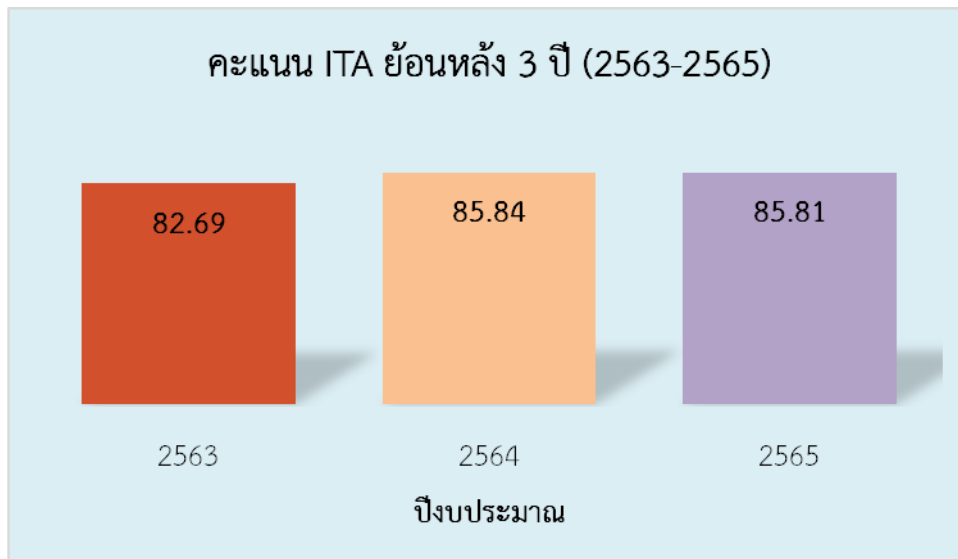
2. ทบทวนผลการดำเนินงาน

ศูนย์อนามัยที่ 6 ได้มีการดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใส ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาหน่วยงาน เพื่อยกระดับการดำเนินงานตามมาตรการด้านการป้องกันการทุจริตเชิงรุกนั้น มีการทบทวน วิเคราะห์ผลการ ดำเนินงานปีที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่อง จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย มาตรการการดำเนินงาน และสร้างการรับรู้ต่อผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียภายในและภายนอก ขับเคลื่อนตามแผนปฏิบัติการของกรมอนามัย โดยใช้กรอบแนวทางและเครื่องมือการ ประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด เพื่อส่งเสริมให้เกิดคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงาน นำผลการประเมิน ไปปรับปรุง พัฒนาดตนเองในด้านคุณธรรมและความโปร่งใส โดยมีผลการวิเคราะห์ เปรียบเทียบผลการดำเนินงานจาก ปีที่ผ่านมา ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลคะแนนการตอบแบบวัดการรับรู้การดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใส (IIT)
3 ปีซ้อนหลัง (2563-2565)

ดัชนี/ตัวชี้วัด	ค่าน้ำหนัก (ร้อยละ)	2563				2564				2565			
		รอบ 1 (n=93)	คะแนน ถ่วง นน.	รอบ 2 (n=106)	คะแนน ถ่วง นน.	รอบ 1 (n=69)	คะแนน ถ่วง นน.	รอบ 2 (n=88)	คะแนน ถ่วง นน.	รอบ 1 (n=87)	คะแนน ถ่วง นน.	รอบ 2 (n=98)	คะแนน ถ่วง นน.
ภาพรวม	100		82.53		82.85		86.06		85.62		86.86		84.76
1. การปฏิบัติหน้าที่	30	89.88	26.96	90.87	27.26	91.55	27.47	92.64	16.68	94.90	22.78	93.81	22.52
2. การใช้งบประมาณ	20	77.07	15.41	77.13	15.43	80.72	14.53	80.95	12.95	81.83	14.73	78.41	14.11
3. การใช้อำนาจ	16	83.56	3.37	82.78	13.24	86.31	13.81	86.52	15.57	85.83	15.45	84.80	15.26
4. การใช้ทรัพย์สินของราชการ	10	79.11	7.91	78.08	7.81	82.66	9.92	85.86	18.03	82.61	14.87	81.50	14.67
5. การแก้ไขปัญหาทุจริต	24	78.65	18.88	79.62	19.11	84.72	20.33	82.91	22.39	86.51	19.03	82.70	18.19

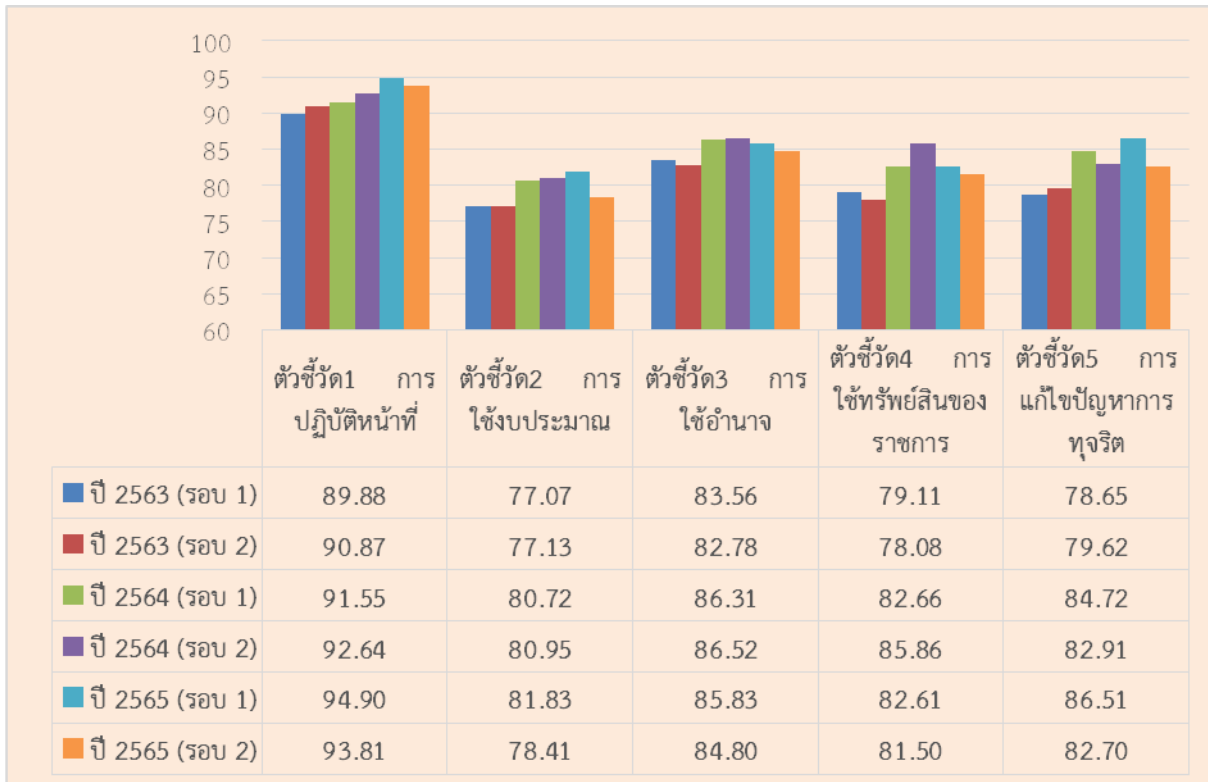
แผนภูมิ 1 แสดงผลเปรียบเทียบการประเมินระดับการรับรู้การดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใสของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) ภาพรวม ปี 2563-2565

จากแผนภูมิ 1 เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินระดับการรับรู้การดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใสของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) ประจำปี 2563-2565 พบว่า คะแนนภาพรวม ปี 2565 มีแนวโน้มคงที่จากปี 2564 จากร้อยละ 85.84 เป็นร้อยละ 85.81 ยังคงสูงขึ้นไปกว่าปี 2563 ที่ได้คะแนนรวมร้อยละ 82.69

ศูนย์อนามัยที่ 6 ยังต้องปรับปรุง พัฒนา รักษามาตรฐานการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และเพื่อเป็นการนำผลการดำเนินการรับรู้มาปรับปรุง พัฒนา วิเคราะห์ Gap หรือโอกาสในการพัฒนา ให้สามารถขับเคลื่อนตามกลไกของมาตรการในการดำเนินงานคุณธรรม ความโปร่งใส และส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรในการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกหรือผู้รับบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงสะท้อนถึงการตอบสนองและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ดังนี้

แผนภูมิ 2 แสดงผลคะแนนเฉลี่ยการประเมินระดับการรับรู้การดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใสของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) ตามรายตัวชี้วัด 5 ด้านของศูนย์อนามัยที่ 6 เปรียบเทียบ 3 ปีซ้อนหลัง (ปีงบประมาณ 2563-2565)

จากแผนภูมิ 2 เมื่อเปรียบเทียบรายตัวชี้วัดที่ 1-5 พบว่า ในรอบการประเมินย้อนหลัง 3 ปี ปีงบประมาณ 2563 – 2565 (รอบ 5 เดือนแรก) ตัวชี้วัดที่ 3 การใช้อำนาจ ที่มีแนวโน้มสูงขึ้น แต่กลับลดลงจากรอบ 5 เดือนหลัง ปีงบประมาณ 2564 ร้อยละ 86.52 เป็นร้อยละ 85.83 ส่วนในตัวชี้วัดที่ 4 การใช้ทรัพย์สินของราชการ มีคะแนนดิ่งลงจากรอบ 5 เดือนหลัง ปีงบประมาณ 2564 จากร้อยละ 85.86 เป็นร้อยละ 82.61 และในขณะที่ตัวชี้วัดที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ , ตัวชี้วัดที่ 2 การใช้งบประมาณ และ ตัวชี้วัดที่ 5 การแก้ไขปัญหาการทุจริต มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องนั้น แต่ในรอบการประเมิน 5 เดือนหลัง ปีงบประมาณ 2565 (ครั้งล่าสุด) กลับพบว่ามีคะแนนการรับรู้การดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใส (IIT) ลดลงในทุกตัวชี้วัด

เมื่อพิจารณาในภาพรวมของค่าคะแนนรายตัวชี้วัดที่ 1-5 ปีงบประมาณ 2563-2565 ยังอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ อยู่ในเกณฑ์ดีและต้องรักษามาตรฐานไว้ (คะแนน 85 ขึ้นไป) มีเพียงตัวชี้วัดเดียว คือ ตัวชี้วัดที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่

จากแผนภูมิ 2 จึงสรุปประเด็นที่ต้องพัฒนา ปรับปรุง ดังนี้

สรุปประเด็นที่ต้องปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น (คะแนน 75.00 - 84.99) มี 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 2. การใช้งบประมาณ ตัวชี้วัดที่ 3 การใช้อำนาจ ตัวชี้วัดที่ 4 การใช้ทรัพย์สินของราชการ และในตัวชี้วัดที่ 5 การแก้ไขปัญหาการทุจริต ซึ่งมีคะแนนลดลงอย่างเห็นได้ชัด จากรอบ 5 เดือนแรก ปีงบประมาณ 2565

เมื่อพิจารณาในประเด็นข้อคำถามย่อยของแต่ละตัวชี้วัด มีรายละเอียดดังนี้

ประเด็นตัวชี้วัดที่ 2 การใช้งบประมาณ

1. การใช้จ่ายงบประมาณ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ไม่บิดเบือนวัตถุประสงค์ของงบประมาณที่ตั้งไว้
2. การไม่ใช้จ่ายงบประมาณเพื่อประโยชน์ส่วนตัว กลุ่ม หรือพวกพ้อง
3. บุคลากรในหน่วยงานไม่มีการเบิกจ่ายเงินที่เป็นเท็จ เช่น ค่าทำงานล่วงเวลา ค่าวัสดุอุปกรณ์ หรือค่าเดินทาง ฯลฯ

4. การจัดซื้อจัดจ้าง/การจัดหาพัสดุ และการตรวจรับพัสดุในลักษณะโปร่งใส ตรวจสอบได้ ไม่เอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง

5. การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ ตามประเด็น การสอบถาม และการร้องเรียน

ประเด็นตัวชี้วัดที่ 3 การใช้อำนาจ

1. การได้รับมอบหมายงานจากผู้บังคับบัญชาอย่างเป็นธรรม
2. การประเมินผลการปฏิบัติงานตามระดับคุณภาพของผลงานอย่างถูกต้อง
3. ผู้บังคับบัญชามีการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน หรือการให้ทุนการศึกษาอย่างเป็นธรรม
4. การบริหารงานบุคคล มีลักษณะถูกแทรกแซงจากผู้มีอำนาจ เอื้อประโยชน์ให้กลุ่มหรือพวกพ้อง

ประเด็นตัวชี้วัดที่ 4 การใช้ทรัพย์สินของราชการ

1. การรับรู้แนวปฏิบัติของหน่วยงาน เกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของราชการที่ถูกต้อง
2. การกำกับดูแลและตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของราชการ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว กลุ่ม หรือพวกพ้อง

ประเด็นตัวชี้วัดที่ 5 การแก้ไขปัญหาการทุจริต

1. หน่วยงานมีระบบการเฝ้าระวังการทุจริต ตรวจสอบการทุจริต และลงโทษทางวินัย เมื่อมีการทุจริต
2. หน่วยงานมีการนำผลการตรวจสอบจากฝ่ายตรวจสอบทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ไปปรับปรุงการทำงาน เพื่อป้องกันการทุจริต
3. เมื่อพบเห็นแนวโน้มการทุจริตที่จะเกิดขึ้นในหน่วยงาน สามารถร้องเรียนและส่งหลักฐานได้อย่างสะดวก การติดตามผลการร้องเรียน ความมั่นใจจะมีการดำเนินการอย่างตรงไปตรงมา ปลอดภัยและไม่มีผลกระทบต่อตนเอง

ประเด็นที่เป็นข้อบกพร่องหรือจุดอ่อน ต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน (คะแนนต่ำกว่า 75.00) ได้แก่

ประเด็นตัวชี้วัดที่ 2 การใช้งบประมาณ

1. การรับรู้แผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีของหน่วยงาน คะแนน 69.32
2. การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ ตามประเด็น การทักท้วง คะแนน 74.24

ประเด็นตัวชี้วัดที่ 4 การใช้ทรัพย์สินของราชการ

1. การรับรู้ขั้นตอนการขออนุญาตเพื่อยืมทรัพย์สินของราชการไปใช้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน มีความสะดวก คะแนน 67.42

จากการประชุมชี้แจงการมีส่วนร่วมของบุคลากรศูนย์อนามัยที่ 6 มีมติเห็นชอบพิจารณาปรับปรุงข้อบกพร่อง การดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใส ตามประเด็นสำคัญ ดังนี้

ตารางที่ 2 ประเด็นการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ITA ประจำปีงบประมาณ 2566 รอบ 5 เดือนแรก

Gap Activities	สถานการณ์ ปัญหา
ตัวชี้วัดที่ 2 การใช้งบประมาณ	- การรับรู้เกี่ยวกับแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีของหน่วยงาน อยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง
	- บุคลากรยังเข้าไม่ถึงโอกาสการมีส่วนร่วมในการสอบถาม ทักท้วง ร้องเรียน การตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ

3. ข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน

1. เพิ่มช่องทางการสื่อสาร เช่นการประชุมย่อยของหน่วยงาน ชี้แจงรายละเอียดงบประมาณต่าง ๆ ให้บุคลากรทราบอย่างทั่วถึง
2. มีการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ แต่ไม่ต้องเน้นวิชาการมากเกินไป เป็นการส่งเสริมกิจกรรมคุณธรรม จริยธรรม จิตอาสามากกว่า
3. ควรมีการจัดให้มีอุปกรณ์ เครื่องมือการทำงานที่พอเพียง และมีขั้นตอนในการยืมคืนที่ชัดเจน และสื่อสารให้ทราบทั่วทั้งหน่วยงาน
4. ให้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาดำเนินงาน เช่น ผ่านระบบไลน์ / QR CODE เข้าถึงระบบการรายงานต่างๆได้ง่าย

4. มาตรการการดำเนินงานการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ITA ประจำปีงบประมาณ 2566

จากการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายตัวชี้วัด ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) กรมอนามัย ที่ส่งผลให้การดำเนินงานภาพรวมสัมฤทธิ์ผลที่ดียิ่งขึ้น ศูนย์อนามัยที่ 6 จึงได้สรุปผลการทบทวน วิเคราะห์ Gap สถานการณ์ปัญหา จากผลการประเมินการรับรู้การดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใส (IIT) ประจำปีงบประมาณ 2566 กำหนดมาตรการในการขับเคลื่อนการดำเนินงานดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) ศูนย์อนามัยที่ 6 อย่างต่อเนื่อง โดยใช้กลยุทธ์ PIRAB ดังนี้

1. Partnership : การบูรณาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับภาคีเครือข่าย ให้มีการบูรณาการดำเนินงานร่วมกันภายในศูนย์อนามัยที่ 6 รวมไปถึงศูนย์อนามัยต่าง ๆ ในกรมอนามัย

2. Investment : มีระบบกำกับติดตามของหน่วยงาน ให้มีใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการปฏิบัติงาน เพิ่มช่องทางการรายงานผลการดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) การบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ ให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย มีการสื่อสาร และสร้างการรับรู้แผนการดำเนินงานให้บุคลากรในหน่วยงานรับทราบอย่างสม่ำเสมอ โดยการแจ้งและทำความเข้าใจผ่านการประชุมในเวทีการประชุมของศูนย์อนามัย และประชุมกลุ่มงานย่อย หนังสือแจ้งเวียน และเว็บไซต์ของหน่วยงาน

3. Regulation : การกำกับติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงาน ดำเนินการติดตามผลการปฏิบัติงานตามนโยบายของศูนย์อนามัยที่ 6 ในการประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ (กบศ) ติดตามผลการดำเนินงาน ประชุมคณะกรรมการคุ้มครองการปฏิบัติราชการ ศูนย์อนามัยที่ 6 ประเมินผล (กพร) เป็นประจำทุกเดือน

4. Advocate : การสื่อสารสาธารณะ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใส (Integrity and Transoarency) ของหน่วยงาน เช่น ข้อมูลพื้นฐาน นโยบายการดำเนินงาน แผนงานโครงการ/กิจกรรมต่างๆ แผนการใช้จ่ายงบประมาณ การเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารความเสี่ยง และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน

5. Building Capacity : การพัฒนาศักยภาพบุคลากร มีการจัดประชุมชี้แจงการดำเนินงาน ประชุมเชิงปฏิบัติการ สร้างการมีส่วนร่วม คุณธรรม และความโปร่งใส ศูนย์อนามัยที่ 6 เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงาน การป้องกันการทุจริตให้เข้มแข็ง ให้บุคลากรทุกระดับ เพิ่มความเชื่อมั่นในการสร้างเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของการปฏิบัติงานในหน่วยงาน เสริมสร้างค่านิยม วัฒนธรรม และความผูกพันองค์กร